

Ukazi in odredbe šolskih oblastev.

I. Učne knjige na obrtno-nadaljevalnih šolah.

O učnih knjigah na obrtno-nadaljevalnih šolah razglašajo visoko naučno ministerstvo nastopni razpis:

Aus den Berichten der mit der Inspection der gewerblichen Fortbildungsschulen betrauten Regierungs-Commissäre habe ich wiederholt ersehen, dass die Unterrichtserfolge in den Geschäftsaufsätzen, im gewerblichen Rechnen und in der gewerblichen Buchführung an den gewerblichen Fortbildungsschulen vielfach sehr wesentlich dadurch beeinträchtigt werden, dass sich die Schüler nicht im Besitze der für den Unterricht in diesen Lehrgegenständen bestimmten und approbierten Lehrbücher befinden.

In der That kann bei der diesem Unterrichte zugemessenen, verhältnismäßig geringen Stundenzahl ein entsprechender Erfolg nur dann erzielt werden, wenn die Schüler die bezüglichlichen Lehrtexte in der Hand haben, weshalb sich auch die Unterrichts-Verwaltung bei der Organisation des gewerblichen Fortbildungs-Unterrichtes veranlasst gesehen hat, für die Verfassung und Drucklegung solcher Lehrtexte Vorkehrungen zu treffen und für dieselben einen so mässigen Preis festzusetzen, dass ihre

Anschaffung keinen wesentlichen Schwierigkeiten unterliegen kann.

Die k. k. wird demnach er sucht, die Schulausschüsse und Leitungen aller gewerblichen Fortbildungsschulen des dortigen Verwaltungsgebietes aufzufordern, dafür zu sorgen, dass jeder Schüler mit den bezeichneten Lehrtexten ausgestattet sei.

Sollten es die Verhältnisse einzelner Schüler denselben ungeachtet des niedrigen Preises dieser Lehrbehelfe nicht gestatten, die gedachte Anschaffung zu bestreiten, so sind diese Behelfe den betreffenden Schülern aus dem Fonde der bezüglichlichen Schule zur Verfügung zu stellen, wobei ich darauf hinweise, dass nach den Bestimmungen der Ministerial-Verordnung vom 24. Februar 1883, Z. 3674, ad I für solche Anschaffungen in erster Linie die derartigen Schulen gewährte Staatssubvention bestimmt erscheint.

Hievon sind auch die mit der Inspection der gewerblichen Fortbildungsschulen in dem dortigen Verwaltungsgebiete betrauten Regierungs-Commissäre mit der Aufforderung in Kenntnis zu setzen, auf die Befolgung dieser Verfügung an den einzelnen Schulen zu dringen, und sich in den bezüglichlichen Inspectionsberichten jedesmal zu äussern, ob derselben thatsächlich entsprochen worden ist.

Književnost.

Popotnikov koledar za slovenske učitelje 1891 s popolnim imenikom šolskih oblastev, učiteljišč, ljudskih šol in učiteljskega osebja po Južno-Štirskem, Kranjskem, Primorskem in slovenskem delu Koroškega po stanju v začetku šolskega leta 1890/91. — V. leto. — Sestavil in založil Mihael Nerat, nadučitelj in „Popotnikov“ urednik v Mariboru. — Tisk tiskarne sv. Cirila. — Sleharu tovariš mora izreči svoje popolno priznanje temu trudapolnemu podjetju prelistavši to slovenskemu učiteljstvu namenjeno knjigo. Slovensko učiteljstvo sme je biti veselo in ponosno na njo zbog nje raznotere vsebine in priprave in lične zunanje oblike, ker znamo, da nemška koledarska

literatura, ki je tako razvita, vendar v ničem ne prekaša našega koledarja. V njem najdeš popoln koledar, lestvico za pristojbine, rodopis cesarske rodovine, pregled evropskih držav in njih vladarjev, tarif za pisma, upravni odbor in delegacijo „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ in njen poslovni red, seznam najvažnejših periodičnih uradnih opravkov šolskih vodstev in krajin šolskih svetov in po tovaršu g. Fr. Kocbeku sestavljen imenik važnejših člankov priobčenih v „Popotniku“ od leta 1880—1890. H koncu je kratek opis avstrijsko-ogrske monarhije z ozirom na nje velikost v km^2 , število prebivalcev, glavna mesta s številom prebivalcev. Temu sledi imenik

solskih oblastev, učiteljskih, ljudskih šol in učiteljskega osebja, katerega moramo dovršenega imenovati, kajti letos je popolnjen z letnicami ustanovljenja posameznih šol. Žal, da niso vse letnice povse zanesljive, a tega ni izdajatelj kriv. Zaznamovane so tudi šole, s katerimi je združen šolski vrt ali drevesnica. Razven tega pa dobiš še v dodatku imena učiteljskih četrtoletnikov, imenik učiteljskih oseb, ki so v preteklem šolskem letu iz učiteljstva izstopile ali pa so umrle in na konci koledarja je dovolj praznega popirja za privatne bilješke. Izvestno torej mnogo raznovrstnega gradiva. Izkažimo se marljivemu izdajatelju za njegov trud s tem hvaležne, da bode ta koledar v posesti vsakega slovenskega učitelja, vsakemu pravi „vademecum“. Stane pa v platno vezan 1 gld. 20 kr., v platno vezan z zlato obrezo 1 gld. 35 kr., v usnje vezan z zlato obrezo 1 gld. 50 kr. (po pošti 5 kr. več).

I. K.

Národne legende za slovensko mladino. Nabral, izdal in založil Anton Kosi, učitelj v Središču, II. zvezek. V Ptui. Natisnil W. Blanke. 1890.

Veselo smo pozdravili I. zvezek „Narodnih legend“. Veseli nas tudi sedaj, ko je izšel II. zvezek, pisateljeva izjava, da se je I. zvezek hitro razširil po naši domovini. Mnogo nabranih legend rodilo se je med narodom in za to bodo ugajale ne samo mladini, kateri je knjižica namenjena, ampak tudi odraslim ljudem. Nam posebno ugaja zadnja „Pripovedka o kovači“, ki se odlikuje s pravo zdravo veselostjo. Naša knjižnica za mladino ima le še preveliko neizorane ledine, zato želimo, da gospod nabiratelj pošlje kmalu III. zvezek med svet.

M. J.

Za obrtno šolstvo. V c. in kr. dvorni knjigarni Alfreda Hölderja na Dunaji (I. Rothenthurmstrasse 15) se dobi:

1. **Centralblatt für das gewerbliche Unterrichtswesen in Österreich**, im Auftrage des k. k. Ministeriums für Cultus und Unterricht redigiert von Dr. F. R. v. Haymerle. I.—VIII. Band (1882—1889). Preis per Band 4 fl.

2. **Supplement zum Centralblatt für das gewerbliche Unterrichtswesen in Österreich**, im Auftrage des k. k. Ministeriums für Cultus und Unterricht redigiert von Dr. F. R. v. Haymerle. I.—VI. Band (1884—1888). Preis per Band 1 fl. 20.

„Vrtec“, časopis s podobami za slovensko mladino. Kdo ga ne pozna „Vrta“, tega jedinega časopisa, ki ga ima naša nežna slovenska mladina? Z novim letom stopil je že v jedno in dvajseto leto svojega obstanka, kar je izvestno najboljši dokaz,

da je „Vrtec“ obče priljubljen list v narodu našem, osobito pri slovenski mladini. Vsebina njegova je povse primerna naši mladini, bodi si že mali ali odrasli, vsakdo najde v „Vrtci“ mnogo primernege v pouk in zabavo. A ne samo mladina, tudi odrasli najdejo v njem marsikako drobtinico, ki jih zanimiva, razveseli in spominja na one blažene čase — nežne mladosti. — Za šolarske knjižnice pa ga ni do zdaj boljšega berila, kakor je „Vrtec“, zatoorej bodi priporočen v prvi vrsti vsem našim ljudskim šolam, pa tudi slovenskim rodoljubom in roditeljem, ki svojim otrokom gotovo ne morejo večjega veselja narediti, nego je veselje, ki ga imajo z „Vrtem“. Prva letošnja številka, ki leži pred nami, ima sledečo vsebino: „Vrtec“ ob novem letu 1891. — Nagovor mladini. — Naš gospod učitelj. — Na ledu (pesem s podobo). — Po zimi. — Dom resnice. — Strije Zimovič (pesen s podobo). — Zakaj je imel Jurijč nesrečo. — Lovčev najljubši kraj. — Januvarij. — Metka majhna — srcé veliko (s podobo). — Klobuk. — Ptičice po zimi. — Dalje v prilogi: Spomin na dobro delo (pesen). — Atilin grob. — Moč godbe in petja. — Jastreb in slavec (basen). — Domače živali (pesen). — Pripovedka o konjski barvi. — Listje in cvetje. — Rebus.

„Vrtec“ stoji za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr.

Gg. naročnikom in sotrudnikom „Ljubljanskega Zvona“. Obili uradni pōsti, katere mi nalaga dvojna moja služba, profsorska in nadzorniška, pomnožili so se zadnje čase takó, da sem le stežka poleg njih oskrboval upravnistvo in uredništvo „Ljubljanskega zvona“. Pretekla štiri leta sem list uredoval samó v poznih ponočnih urah in večkrat niti na najnujnejša pisma gg. sotrudnikov nisem odgovarjal, ker odgovarjati res nisem utegnil. To pa je moralo sčasoma škodovati listu ter ga zavirati v njegovem razvoji. Da bi se torej nekoliko razbremenil, oddal sem upravo „Ljubljanskega Zvona“ „Narodni Tiskarni“, tiskovne korekture in nekoliko uredniškega posla sta prevzela g. Jožef Cimperman in g. Anton Funtek; izdajatelj lista bode odslej g. Janko Kersnik, odgovorni urednik pa g. dr. Ivan Tavčar. Mislim, da bodo te potrebne izpremembe koristile „Ljubljanskemu Zvonu“, in da bode tudi meni sameinu móči odslej več pisati za list, nego mi je bilo doslej. Vse gg. sotrudnike, kateri so zvečine osební moji znanci in prijatelji, pa prijazno prosim, da tudi v prihodnje ohranijo „Ljubljanskemu Zvonu“ dozdandjo svojo blagonaklonjenost.

Fr. Levce.

V Ljubljani, dné 29. grudna 1890.

Vprašanja in odgovori.

K trinajstemu vprašanju iz vlanskega letnika nam piše g. ravnatelj Ivan Lapajne:

Sedanji in bivši trgi na Kranjskem. Že v dveh številkah poprašuje „Učiteljski Tovariš“ po